

giver selvfølgelig det ærede Medlem fuld Ret til at have sin Opfattelse; men det er nu et gammelt Stridspunkt, som ikke egentlig kan faa nogen anden Løsning ved at blive taget op paany af det ærede Medlem og mig.

Der næst nævnedes det ærede Medlem §§ 4 og 11 som dem, der indeholdt de væsentligste Vanskeligheder i Forslaget. Jeg tror, at det ærede Medlem gjorde sig skyldig i en Fejltagelse. Det lød nemlig for mig saadan, som om det ærede Medlem sagde, at efter § 4 skal man ikke en Gang melde sig til en Valgliste. Men jeg har maaske hørt fejl. I hvert Tilfælde er det urigtigt, for man skal netop melde sig. Jeg havde i Fjor Lejlighed til udførligt at gøre Rede for, at denne lille personlige Handling fra hver enkelt skal være et Udtryk for, at han vil ind i det kirkelige Liv i Sognet. Jeg tager det som noget af en Ære, der maa forpligte den enkelte, der kommer og melder sig og vil have sin Valgret, til at opfatte, at dette ogsaa er alvorligt ment. Men med § 11 var det ærede Medlem jo fremdeles meget utilfreds. Jeg skal ikke komme ind paa at anføre Biskoppernes Udtalelser om disse Paragraffer, for saa kunde det jo let blive lige saa morsomt, som jeg synes det blev, da det ærede Medlem havde Ordet og med Hensyn til den ene Paragraf citerede Biskoppen fra Aalborg, men ikke nævnedes Biskoppen fra Ribe — de ere nemlig ikke enige — og et Øjeblik efter nævnedes det ærede Medlem Biskoppen fra Ribe, men ikke ham fra Aalborg, for nu vare de uenige paa modsat Led. Det kommer man jo ikke ret vidt med. Jeg synes, at man kan sige dette om Biskoppernes Erklæringer i det hele, at man faar dog det Indtryk af dem, at der er en venlig Stemning overfor et Menighedsraadslovsforslag.

Men denne § 11 bragte det ærede Medlem mig saare nær ind paa Livet. Jeg anerkender i den Henseende det ærede Medlems taktiske Ævne og hans Uforfærdethed ved at føre Argumentet lige ind paa Livet af mig. Han anførte overfor mig Ludvig Schrøders Ord i det kirkelige Udvalg. Jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at hvad den Mand har sagt, og hvad han har skrevet, har haft megen Betydning for mig og har det den Dag i Dag. Og derfor var det ret godt, kan jeg forstaa, rent taktisk set fra det ærede Medlems Side, at han netop kom med Schrøders Udtalelse. Schrøder udtalte jo, at det var rart, om det kunde finde et Udtryk ogsaa i Forfatningen, at der var noget fast i den kristne Menighed. Men det er dog egentlig

noget andet end dette at binde Folk efter Bogstaven. Jeg maa tilstaa, at den Opfattelse, udfra hvilken Schrøder talte, var i Sandhed ikke den, at Trosbekendelsen skulde være givet som et juridisk Maalebaand, man kunde lægge paa Folk for at afgøre, om de svare til Maalet eller ikke. Trosbekendelsen var for ham noget ganske andet, nemlig en Gave, givet kristne Mennesker til Brug daglig, til Liv og Næring i kristelig Henseende. Og hvad dette angaar, vilde jeg ønske, at man langt stærkere, end det hidtil er sket i den danske Menighed, kunde bringe den apostoliske Trosbekendelse, altsaa Trosordet, til at betyde noget iblandt kristne Mennesker. Ja, jeg maa jo, hvad § 11 angaar, afstaa fra i nogen videre Grad at føre et Argument nær ind paa det ærede 2det Medlem for 3die Kreds. Jeg skal ikke tage en Svigerfader eller en Lærefader, men jeg kunde tage det ærede Medlem selv, det ærede Medlems egne Udtalelser om, hvad dette kirkelige Udvalg, som blev nedsat, betyder, naar der rigtig skal ses kristeligt paa det og dets Forsvarlighed. Men det er noget, som det høje Ting kender, og som det ærede Medlem ogsaa kender, og som jeg er sikker paa lever i det ærede Medlems Hjerte den Dag i Dag, saa jeg skal ikke komme nøjere ind paa det.

Jeg tror, at det ærede Medlem, maaske uden at det var tilsigtet, naaede at bibringe en Del af det høje Tings Medlemmer, der ikke kende mit personlige Standpunkt, den Opfattelse, at jeg skulde være en Tilhænger af det, man uden nogen nærmere Bestemmelse kalder den taalsomme Folkekirke. Jeg siger ikke, at det ærede Medlem tilsigtede det; men jeg tror, at saaledes som det ærede Medlems Ord faldt, maatte man faa det Indtryk, at dette var min Stilling. Dette er ikke rigtigt, og jeg har tidligere forsøgt at frigøre mig for den Antagelse ved at danne en Betegnelse for den Kirke, jeg ønsker.

Jeg har sagt, at jeg ønsker ikke en Folkekirke, som kan kaldes brutal, hvor man efter Bogstaven kaster alle dem ud, der ikke kunne staa Maal efter Maalebaandet, jeg ønsker ikke en uredelig Kirke, hvor man lader, som alt er i Orden, men ved, at det ikke er det. Jeg ønsker ikke heller en taalsom Kirke, hvor der hverken er Orden eller Maade, og med Hensyn til hvilken egentlig ingen rigtigt kan bestemme, hvorledes den skal se ud. Men jeg ønsker den Kirke, som vi have, fortsat historisk, og dertil hører, at man ikke er bunden ved Bogstavtrædom, men hvor man tager aandeligt paa de Ting, Kirken har at bringe.